

Dějinnost člověka a dějiny

Ať to zní našim přírodovědou vycepovaným uším jakkoli protismyslně, rodí se člověk právě tak málo člověkem jako Čechem nebo křesťanem. K podstatě lidství totiž náleží obývání lidského světa; do lidského světa však nelze vejít zrozením. Je-li narozené lidské mládě považováno za člověka, je základem tohoto uznání nikoli respekt k danému faktu, nýbrž respekt k jeho budoucnosti, tj. k tomu, že je povoláno stát se člověkem. Dítě není člověkem svou přirozenou výbavou, ale proto, že se člověkem stane nebo alespoň má stát; k tomu ovšem může dojít jen tak, že bude do lidského světa zváno a uváděno jako do budoucnosti, která se mu otvírá. Lidskost společnosti se prohlubuje posouváním mezí, za nimiž příslušníci „lidské zoologické skupiny“ už nemají lidskou budoucnost. V athénské demokracii nebyli otroci považováni za lidi (tj. za občany) a mohli být svými pány beztrestně usmrceni; ve Spartě byly neduživé a slabé děti zbavovány své lidské budoucnosti hozením za hradby, i když se narodily svobodným rodičům. V naší společnosti může být za určitých zákonem stanovených podmínek odňata lidská budoucnost raným lidským zárodkům.

Nejen dítě, ale také dospělý člověk